

N.Y.C. TIME

זמן הדלקת נרות - 8:01

סוף זמני ק"ש - 8:35

- 9:11

סוף זמן תפלה - 10:25

דף היומי לשבת: חולין ל'

בס"ד, עש"ק פ' נשא - פרק א' - שנת תשפ"ו לפ"ק

פרשת נשא

[ועיין] בהגהות החת"ס על שו"ע (או"ח סוסי תקפ"א) שכתב: כן חשבו רבים וכן שלימים דפקידת שרה רחל וחנה היינו הבעילה וההריון, אבל זה אי אפשר, דבר"ה (יא). מבואר דשרה נתעברה בסוכות, ועל כרחך הפקידה דבר"ה היינו פקידה דבשמים ממעל. [וכן מפורש ברש"י (ר"ה יא). על מה שאחז"ל בר"ה נפקדה שרה רחל וחנה, וז"ל: בא זכרונו לטובה ונגזר עליהן הריון]. וכן מוכח משמואל שמת בכ"ח אייר כדמוכח לעיל (סי' תקפ"פ), א"כ מסתמא נולד ג"כ בכ"ח אייר כמו שמוכח בש"ס שם בר"ה, ומבואר שם בש"ס דחנה ילדה לד', דכתיב "ויהי לתקופות הימים" (שמואל א' א: כ) - מיעוט תקופות ומיעוט ימים, עיי"ש. וא"כ על כרחך לא נתעברה בר"ה. ועוד, לפי המפורסם דתפילת חנה ה' בר"ה אחרי אכלה ואחרי שתה [זהו שלא כהמדרש שמואל ועוד שהבאנו לעיל], והיינו ביום ר"ה ולא בלילה, ואלקנה לא שימש מטתו ביום ר"ה, והלילה כבר חלף ועבר. ועל כרחך הפקידה, היינו שנגזר עליהם שתעברו ותלד, ולא ההריון, עכ"ל החת"ס].

והנה, על מה שאמרה חנה: אלך ואסתתר בפני אלקנה בעלי וכו', הקשה הפני יהושע (ועוד), ויש לתמוה חנה דנביאה היתה היאך אמרה 'אלך ואסתתר' לעבור על איסור יחוד שאסור מן התורה.

ועיין בשו"ת החת"ס (אהע"ז ח"ב סי' ק"ב ד"ה ומ"מ, וכן בחידושי החת"ס על ש"ס ברכות לא): שכתב: אמנם, להרמב"ם (הל' סוטה פ"א ה"ג) שפוסק: קינא לה על שנים כאחד ואמר לה 'אל תסתרי עם פלוני ופלוני' וכו' אפילו הם שני אחיה או אביה ואחיה, הרי זו אסורה עד שתשתה, נוחה שתסתתר עם תרי או אפי' תלתא כשירי, דמדין יחוד מותר, ומ"מ תעשה באופן שיקפיד אלקנה ויקנא לה מהם, וישקה אותה ונקתה [ונזרעה] זרע.

ובשו"ת הנ"ל (ח"ב סי' צ"ו ד"ה איברא) הביא החת"ס ראי' מהגמ' הנ"ל לשיטת תרוה"ד בשו"ת שלו (סי' רמ"ד) והביאו הדרכי משה (אהע"ז סי' קע"ח) דלאחר הקינוי, אף אם נסתרה במקום שהפתח פתוח לרשה"ר מקרי סתירה, וז"ל: ונ"ל ראי' מחנה שאמרה 'אלך ואסתתר בפני אלקנה בעלי', ונתקשו קמאי מי נשמע לה לייחד עמה, ולהנ"ל ניחא דלאחר קינוי תסתתר עמו בפתח פתוח לרשה"ר, דאיסור יחוד ליכא וקפידא דבעל איכא.

ובמרומי שדה (ברכות לא): כותב הנצי"ב: באמת אסור לאשת איש להסתתר ולהתייחד עם אחר. אבל כאשר בעלה בעיר, אין בזה איסור יחוד. מ"מ אם הוא מקנא לה - אסורה להסתתר. והיינו שאמרה: 'בפני אלקנה בעלי' - שהוא יהי בעיר.

ועיין בפני יהושע הנ"ל שכותב: לכן נראה דמה שאמרה 'ואם לאו - אלך ואסתתר', לאו שהיתה רוצה להסתתר באמת, אלא שאמרה כן דרך מליצה והטחת דברים - 'אם ראה' לשמוע תפילתי דרך מתנת חנם, מוטב, ואם לאו - אבוא בטענה זו לתבוע בדין, שהרי אם הייתי

"על פי ה' פקד אותם ביד משה איש איש על עבודתו ועל משאו ופקודיו אשר צוה ה' את משה" (ד: מט). בחי' מרן רי"ז הלוי איתא: יש לומר בזה עפ"מ דאיתא בספרא ובספרי דלשון 'ציווי' הוא מיד ולדורות. והנה מבואר ברמב"ן (סהמ"צ שורש ג') דעיקר הדין שיהיו הלויים נמנין רק מן שלשים ועד בן חמשים ורק הם יהיו כשרים לעבודת הלויים זהו גם לדורות. והביא ראי' מהא דגם בימי דוד נמנו הלויים רק מן שלשים (כמבואר בדה"י) עיי"ש בדבריו. אבל חילוקי העבודות והמשאות לבני קהת ולבני גרשון ולבני מררי זה ה' רק במדבר לבד בהוראת שעה.

וז"ש הכתוב דזה שנמנו איש איש על עבודתו ועל משאו - זה ה' ע"פ ה' ביד משה בהוראת שעה, אבל עצם הפקודים שנמנו מן שלשים ועד בן חמשים - זהו "אשר צוה ה' את משה", שהוא ציווי מיד ולדורות שהלויים ימנו כך, וכש"נ.

"איש איש כי תשטה אשתו וגו'" (ה: יב) "איש או אשה כי יפליא לנדרו נדר נזיר" (ו: ב). כפ' נשא נמצאות פרשיות סוטה ונזיר, ואחז"ל (מובא ברש"י במדבר ו: ב): למה נסמכה פרשת נזיר לפרשת סוטה, לומר לך שכל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין.

מה שמעניין הוא ששתי הפרשיות היו שייכות ללידת שמואל הנביא, שכאשר התפללה חנה לה' שיתן לה בן, הטיחה דברים כלפי מעלה כשאמרה "אם ראה תראה בעני אמתך" (שמואל א' א: יא), ופירשו חז"ל (ברכות לא): אמרה חנה לפני הקב"ה, רבש"ע, "אם ראה [וגו'] ונתת לאמתך זרע אנשים" - מוטב, ואם לאו "תראה" - אלך ואסתתר בפני אלקנה בעלי, וכיון דמסתתרה משקו לי מי סוטה, ואי אתה עושה תורתך פלסתר, שנא' "ונקתה ונזרעה זרע" (ה: כח) וכו' אם היתה עקרה - נפקדת וכו'.

ובסוף הפסוק הנ"ל לאחר שאיימה חנה שתהי' סוטה, אמרה: "ומורה לא יעלה על ראשו", ואחז"ל (נזיר סו., ילקו"ש ח"ב רמז ע"ח): נזיר ה' שמואל כדברי ר' נהוראי, שנא' "ומורה לא יעלה על ראשו" [והאומר 'הריני כשמואל' וכו' הוי נזיר].

ועוד יש להעיר דלפי הלוח שלנו, פ' נשא - שיש בה פ' סוטה ופ' נזיר השייכות ללידת שמואל הנביא - נקראת ברוב שנים בשבוע לאחר שבועות. ובמדרש (מדרש שמואל, מדרש שוחר טוב, וילקו"ש) עה"פ "ויהי היום" (שמואל א' א: ד) איתא: ריב"ל אומר, זה יומו של עצרת [שבועות]. ולפ"ז תפלת חנה היתה בשבועות. והנה, לפי מ"ש בטור ושו"ע (או"ח סי' תקפ"פ) דמת שמואל בכ"ח אייר, ולפי הכלל שהקב"ה ממלא שנותיהם של צדיקים מיום ליום, נמצא שנולד שמואל בכ"ח אייר, ולפ"ז נכנס לברית בשבועות.

פרוצה והייתי מסתרת הייתי נפקדת ע"י השקאת מים, וא"כ עכשיו שאני צנועה, למה אהא נפסדת.

ועדיין יש להבין, איך איימה חנה: 'אלך ואסתתר בפני אלקנה בעלי וכו' ואי אתה עושה תורתך פלסתר וכו', הלוא יש בזה איסור של "לא תנסו את ה' אלקיכם" (דברים ו:טז), ומבואר בס' החינוך (מצוה תכ"ד): שלא לעשות מצוות ה' ברוך הוא על דרך הנסיון. כלומר, שיעשה אדם מצוה לנסות אם יגמלהו ה' כצדקו וכו' ונרק בנתינת מעשר אפשר לנסות את ה', שהבטיח 'עשר בשביל שתתעשר', כדכתיב במלאכי (ג:): "הביאו את כל המעשר אל בית האוצר וגו' ובחוננוי נא בזאת וגו'".

בס' עיני כל חי (ברכות לא:): כותב הג"ר חיים פלאג'י זצ"ל: ויש לדעת, דהרי קי"ל דאסור לנסות. ואפשר לומר דכל שהוא לכבודו ית' שיהי' לו בן ליתנו לה' כל ימי חייו - מותר, עכ"ל. ועיי"ש שמביא מהחסדי דוד על התוספתא (סוטה פ"ב ה"ד), וז"ל: ולכולי עלמא יש לומר דדוקא כשנסתרת לפי תומה, אז אם היתה עקרה נפקדת, אבל הנסתרת אדעתא דהכי דרך נסיון לא איתעביד לה ניסא לפי שעוברת על "לא תנסו", וכדאייתא גבי קדושת ה', שהמסור עצמו על דעת שיעשה לו נס, אין עושה לו נס וכו'. ומה שאמרה חנה "אם ראה תראה" - מילתא בעלמא קאמרה אגב מרירותא. אבל אין הכי נמי דלא מהניא לעקרה סתירתה כי עבדא דרך נסיון, עכ"ל.

הס' משמחי לב (עמ' וס"ז) מביא דברי העיני כל חי והחסדי דוד, וכותב: ולולא דברי הגאונים הנזכרים וכו' הייתי אומר ענין חנה אין בו שום נסיון, שהרי אמרה בפה מלא שהיא מסתרת וישקוה מי סוטה, ואין אתה עושה תורתך פלסתר וכו'. הוי אומר שהיתה בטוחה שתפקד בהסתמכה על דברי תורתנו הקדושה. וגדר נסיון כשרוצה לנסות אם יקיים המתן שכר הכתוב בתורה, ותו לא. אבל כשמדבר בוודאות, אין כאן ענין נסיון.

ועיין בספר אהבת אברהם (להרב אברהם מרדכי אלברט, עמ' ל"ב) שמציע: ומה שהוכרחה צדקת זו להגיע להשוואת עצמה לסוטה, אפשר לומר שלפי שאיתא במס' סנהדרין (ק). שכל אחד מעדת קרח קינא את אשתו ממש רבינו ע"ה, וכדכתיב (תהלים קו:טז): "ויקנאו למשה במחנה", לכן לא יכלה חנה לזכות לכן זה שיצא מבניו של קרח, רק ע"י שתעבור בפניה דברים כאלו על עצמה. [ואפשר שזה מעין התשובה של עדת קרח, שנשמעו אומרים משה ותורתו אמת והן בדאין (כדאייתא בב"ב ע"ד)]. ובזה גם יוכל להבין מה דאייתא במשנה בסוף מס' נזיר ששמואל ה' נזיר, כמפורש בתפילת חנה בעד בן: "ומורה לא יעלה על ראשו", כי קיימה בבן הזה את הדין שהרואה סוטה בקלקולה זייר עצמו מן היין, מכיון שזכתה בפועל לכל הזכויות של סוטה שנתתה מעון וכו', עכ"ל.

ועיין בספר עלי ורדים על מס' סוטה (עמ' ד"ש אות כ"ו) על מה דאייתא בגמ' 'שאם היתה עקרה נפקדת' (מובא מס' פנינים יקרים ויקרא דאורייתא בפ' וירא) שביאר על פי זה מה דאייתא במדרש (ב"ר פמ"ח:י"ח) על הפסוק: 'ושרה שומעת פתח האהל והוא אחרי' ד"הוא אחיר' זה ישמעאל, 'והוא אחיר' - מפני היחוד. וצריך ביאור, וכי ישמעאל דקדק במצוות עד כדי כך שישמור את צרת אמו מפני היחוד. אולם להמבואר דאם היתה טהורה נפקדת, וכמו דאייתא בברכות (לא:): גבי חנה שאמרה דאם הקב"ה לא יתן לה ולד תלך ותסתור מפני אלקנה בעלה שיקנה לה וישקנה מי סוטה ואין הקב"ה עושה תורתו פלסתר ויקוים בה ונקתה ונזרעה זרע. וא"כ יש לומר כיון דהמלאך היה בדמות אדם, א"כ ישמעאל חשש שמא שרה תסתור איתו ואברהם אבינו יקנא לה ויקוים בה 'ונקתה ונזרעה זרע'. ולאברהם אבינו יהיה בן משרה, ולכן נכנס אחירו כדי למנוע איסור יחוד. [הערת ממ"ב: יש לעיין איך יכול ישמעאל שהי' פרוץ בעריות (כדאייתא ברש"י בראשית כא: ט) להציל מאיסור יחוד עם נכרין].

ולזבח השלמים וגו' עתודים חמשה וגו' (ז:יז). בהקדמה לשו"ת בנין שלמה איתא: בכולהו כתיב 'עתודים' חסר וא"ו, וכאן [בקרוב נחשון בן עמינדב, נשיא יהודה] כתיב 'עתודים' מלא, ודרשינן במדרש דהוא"ו מרמז דיצא ממנו ששה מלכים צדיקים, ואלו הן - דוד, ומשיח, דניאל, חנני, מישאל, ועזריא.

וצריך להבין, מה שייך זה ל'עתודים'. ונראה, דהנה ישראל נקראו 'צאן', דכתיב "ואתם צאני צאן מרעיתי" (יחזקאל לד:לא), והלכך המלכים המנהיגים את הדור נקראו 'עתודים', וכדאמרינן (שבת ג"ז) דזכרים מסגי בריש עדרא ואחריהם נמשך כל הצאן. וכן המלכים והצדיקים כל העולם נמשכין אחריהם, ולפיכך נקראו 'עתודים'. והוא"ו מרמז דששה מלכים יצאו ממנו צדיקים. והענין לזה כבוד חתני הרב המופלג מו"ה ישראל איסר נ"י.

בנין חיוב עמידה לצבור בשעת ברכת כהנים

בנוגע לחיוב הכהנים לעמוד בשעה שנושאים את כפיהם, מבואר בבבביתא בסוטה (לח). שחייבים. נאמר כאן: "כה תברכו את בני ישראל", ונאמר להלן: "אלה יעמדו לברך את העם על הר גריזים. מה להלן בעמידה, אף כאן בעמידה. רבי נתן אומר, אינו צריך, הרי כבר נאמר: "לשרתו ולברך בשמו", מקיש ברכה לשירות. מה שירות מעומד, שנאמר: "לעמוד לשרת בשם ה'", אף ברכת כהנים מעומד.

וכן נפסק בטור ובשו"ע (או"ח סי' קכ"ח סע' י"ד) שחייבים הכהנים לברך את הצבור בעמידה. וז"ל השו"ע: אין מברכים אלא בלשון הקודש ובעמידה ובנשיאת כפים.

וכותב המג"א (ס"ק כ"ב): נראה לי דהצבור רשאים לישב, רק שיהיו פניהם נגד כהנים, דבעינן שיהא פנים נגד פנים (סוטה לח). וכן משמע בזהר פרשת נשא עמוד רכ"ח.

ומסביר המחצית השקל: דדוקא כהנים דכתיב "לעמוד ולשרת", אבל הצבור, ניהו שיהיו פנים כגד פנים, כמו שכתוב (שם מ). כלום עבד שרבו מברכו והעבד אינו מסביר לו פנים, דנראה כמבזה הברכה וכו' אבל בשיבה לא שייך האי טעמא.

וזה לשון הזוהר הקדוש שציין המג"א: תאנא, בההיא שעתא דכהנא פריס ידוי צריכין עמא למיתב בדחילו באימתא ולינדע דההיא שעתא עידן רעותא אשתכח בכלהו עלמין ומתברכין עילאין ותתאין ולית דינא בכלהו.

בספר אורח נאמן (ס' קכ"ח, הערות בן המחבר אות כ"ח, מובא בס' ישראל במעמדם פ"ב הערה ל') כתב שמדברי הזוהר הקדוש מוכח שצריכים לישב, וכתב דאפשר טעמו של הזוה"ק הוא משום הא דמובא לעיל בזה"ק דאסור להסתכל בכהנים משום שהשכינה שרוי' ביניהם. ודרשו סמוכין בזה"ק דמפני זה שלא לבוא להסתכל על הכהנים יותר טוב שכל אחד ישב על מקומו באימה ויכוין לברכה, ולא שיעמוד שיוכל לבוא מזה להסתכל תחת הטליתים של הכהנים.

בספר ישראל במעמדם איתא: והנה, המ"ב (ס' קכ"ח ס"ק ג"א) כתב שהמנהג שהכל עומדים בשעת נשיאת כפים, וציין שכן משמע במאירי ובספר האשכול, דבמאירי כתב שהמנהג לעמוד, ובספר האשכול כתב שצריך לעמוד. וכן הביא הכף החיים (ס"ק צ"א) את דברי המאירי, וסיים שיש להחמיר.

וז"ל המאירי במס' מגילה (כד:): במסכת סוטה (לח). התבאר שברכת כהנים צריכה להיות בעמידה, ומכאן נוהגים בספרד להיות כל

כהנים. אבל מ"מ כתבו הפוסקים שנכון לעמוד באימה ובכבוד ראש בשעת ברכת כהנים. וכתבו שכוונת הוזה"ק אינו על ישיבה ממש, אלא על עכבה. כלומר, שיש לעמוד ולהתעכב על מקום אחד באימה וביראה, ולא ילכו אנה ואנה בשעת ברכת כהנים.

וכתבו האחרונים כמה טעמים למה יש לעמוד בשעת ברכת כהנים: (א) כדי להראות שברכות רבו חשובות לו, וכשהם עומדים נראה יותר שמחשיבים את הברכות שצוה השי"ת לברך.

(ב) מפני כבוד השכינה השורה על ידי הכהנים בשעת ברכתם.

(ג) שיש כמה פוסקים הסוברים שכשם שיש מצות עשה על הכהנים לברך את ישראל, כך יש מצות עשה על הישראל להתברך מפי הכהן, ולכן צריכים לעמוד מפני כבוד המצוה, שהרי דין עמידה בברכת כהנים למדוה חז"ל מברכת הר גריזים, וברכת הר גריזים היו גם כל העם המתברכים עומדים, כדכתיב "ואלה יעמדו", שיש לעמוד מפני כבוד הכהן המקיים מצות עשה של ברכת כהנים וכדין כל עושי מצוה שיש לכבדם ולקום מפניהם.

יש מי שכתב שענין העמידה בשעת נשיאת כפים להעם המתברכים הוא חמור כל כך עד שאם היו יושבים בשעת נשיאת כפים צריכים עוד הפעם להתברך מאת הכהנים (ספר כה תברכו).

ועיין בשו"ת יחיה דעת (ח"ה סי' ט"ו) שמסיק: לפיכך יש להורות למעשה שכל הצבור צריכים לעמוד בעת שהכהנים מברכים את ישראל. ורק חולה או זקן שאינם יכולים לעמוד על רגליהם, רשאים לישיב בשעת ברכת כהנים.

אמנם, אפילו חולה וזקן שקשה להם העמידה בעת שמתברכים מאת הכהנים, ואין צריכים להחמיר לעמוד אלא מותרים לישיב, אבל מ"מ באופן שעדיין יכולים לעמוד כשהם סומכים עצמם על איזה דבר, עדיף שיעמדו ע"י סמיכה, ולא ישבו רק באופן שגם ע"י עמידה כזו קשה עליהם העמידה.

בספר נשיאת כפים כהלכתה (פכ"ה סע' ח') איתא: מצינו מנהגים שונים באופן עמידת הצבור בשעת אמירת הש"ץ ברכת כהנים. יש הנוהגים לעמוד על רגליהם, וכך הוא מנהג הספרדים, ויש שאין מקפידים לעמוד. ושומעים תפילה זו מפי הש"ץ אפילו בישיבה [עיין בשו"ת ציץ אליעזר (חי"ד סי' ח') דהמנהג לא לעמוד, והנה המ"ב (ס"ק כ"א) הביא דהמג"א כתב כשיש נשיאת כפים דהצבור רשאי לישיב].

הצבור עומדים בשעה שהשליח צבור אומר "ברכנו בברכה המשולשת בתורה", אע"פ שאין שם כהנים לישא כפיהם, שהרי תפילה זו נתקנה במקום ברכת כהנים עכ"ל. וכ"כ במס' סוטה (ל"ט). וז"ל: כל שאין כהן לישא את כפיו שליה צבור אומר אחר ברכת הודאה "אלקינו ואלקי אבותינו ברכנו וגו'", ומכאן נהגו ברוב המקומות להיות הכל עומדים בשעה זו שהרי במקום נשיאת כפיים היא עכ"ל.

וכ"כ בס' האשכול הל' ברכות כהנים (עמ' ל'), וז"ל: ובעידנא דפרסי כהני ידיהו אסור לאסתכלי בהון אלא צריכין לעמוד לפנייהם באימה וכבוד ראש וכו' עכ"ל.

ובאמת כבר מבואר כן בתרגום שיר השירים (ז:ח). וז"ל: זאת קומתך דמתה לתמר, בעידן די פרסי כהניך ידיהון בצלו ומברכין לאהיהון בית ישראל דמיין ארבעת אצבעהון דמתפרשין כלולבי דתמר, וקומתהון כדילקלא, וקהליך 'קיימין' אפיין באפיין כל קבל כהניא ע"כ.

ובענין מש"כ המ"ב רק בלשון שכן 'משמע' מדברי המאירי והאשכול, ולא כתב בלשון ודאות שכן 'מוכח' להדיא מדבריהם, כתב בשו"ת ציץ אליעזר (חי"ד סי' י"ח) שהוא משום שבדברי ס' האשכול יש מקום לדחות ולפרש שכוונתו במש"כ 'לעמוד', שצריכים להסתדר בצורה שיהיו נמצאים לפני הכהנים פנים מול פנים כדאיתא בסוטה (שם) כה תברכו פנים כנגד פנים. וכן יש לפרש כוונת התרגום בשיר השירים הנ"ל דלשון 'קיימין' היינו דקיימין ומסותרין בצורה של פנים מול פנים מול הכהנים, ודלא כמו שיש שרוצים לדייק מלשון זו שצריכים לעמוד בדייקא, ולכן כתב המשנ"ב דרק 'משמע' כן.

והא דכתב שכן 'משמע' מלשון המאירי, אף שהמאירי כתב כן מפורש שהמנהג לעמוד, הוא מפני שהמאירי כתב כן רק לענין מקום שאין שם כהן והש"ץ אומר במקומו תפלת 'ברכנו בברכה המשולשת' שאז המנהג לעמוד, ולכן כתב המשנ"ב רק בלשון 'משמע', דבאמת יש מקום של פקפוק ולומר דדוקא היכא שאין כהן והש"ץ אומר במקומו אז המנהג לעמוד מטעם דברכה זו במקום נשיאת כפיים עומדת, וכיון שהש"ץ הוא שאומר כן בשם הקהל מעלין עליהן הצבור כאילו הם בעצמם אומרים ברכה זו שהוא במקום נשיאת כפיים, ולכן עומדים, אבל באמת אין הוכחה ברורה מזה שנהגו גם לעמוד היכא שיש כהן הנושא כפיו ועומד, והם רק שומעים ממנו. ולכן שפיר דייק בלשונו וכתב רק בלשון של משמעות, שרק משמע כן מדברי המאירי, אבל ודאות ליכא.

בספר ישראל במעמדם (פי"ב סע' י"ד-י"ח) איתא: מעיקר הדין מותרים הצבור המתברכים מאת הכהנים לישיב בשעת ברכת כהנים, ומדברי הוזהר הקדוש משמע דאדרבה, יותר נכון לישיב בשעת ברכת

לז"נ מורי ורבי הגאון הרב אברהם יעקב בן הרב מאיר הכהן פאם זצ"ל - נפ' כ"ח מנחם אב תשס"א
לז"נ ר' בנימין בן הרב ר' מרדכי ז"ל שור
לז"נ מרת עטא שרה בת ר' בנימין ע"ה - נפ' כ"ג אדר א' תשס"ח

TORAH LODAAS

PARSHAS NASO
© COPYRIGHT 2026
BY RABBI MATIS BLUM Z"L

לז"נ אסתר בת שלמה זלמן שטרן ע"ה

רוחמה ליבא בת רבקה לרפו"ש
צביה חיה בת לאה ברעניא לרפו"ש

”כה תברכו את בני ישראל אמור להם. יברכך ה' וגו'” (ו:כג,כד)
“So shall you bless Bnei Yisroel - say to them: ‘May Hashem bless you ...’”

If Hashem commands the Kohanim to bless the people (כה תברכו), why do they shirk their responsibility by saying: “May Hashem bless you”? Isn't this a round-about way of giving a Bracha?

The *Ksav Sofer* explains that the loftiest Bracha which a mortal can bestow upon his friend is to wish him that Hashem should bless him, since only Hashem knows what is best for each person. What a human being may perceive as being a blessing for his friend may in reality be to his detriment.

In a similar vein, the *Chofetz Chaim, Z'T'L*, explained the posuk in Tehillim (23): “אך טוב וחסד ירדפוני כל ימי חיי” - “May only good and kindness pursue me all the days of my life.”

The Meforshim ask: The term “ירדפוני” [“pursue me”] implies that the person will be running away from it. Why would someone flee from goodness and kindness?

The *Chofetz Chaim* answered: Very often people do not realize what is truly best for them, and they may go to great lengths to avoid those things which are really beneficial to them.

Therefore, Dovid Hamelech implored Hashem: Even if, in my near-sightedness, I attempt to run away from goodness and mercy, please be certain that the טוב וחסד pursue me and overtake me.

”דבר אל בני אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל” (ו:כג)
“Speak unto Aharon and his sons, saying: So shall you bless Bnei Yisroel.”

Why is the Mitzva of *Birkas Kohanim* juxtaposed to the laws of *Nozir*?

The *Parpera'os La'Torah* explains that the Halacha (Orach Chaim 128:38) prohibits a Kohein who has drunk a *Revi'is* of wine from going to the *Duchan* and reciting *Birkas Kohanim* [since *Birkas Kohanim* is similar to the *Avoda* in the Beis Hamikdash and a Kohein who has drunk wine may not perform the *Avoda*]. This concept is alluded

to by the juxtaposition of the laws of the *Nozir* - who is prohibited to drink wine - to those of the Kohanim who bless the people. And this is what the words, *Ko Sevarchu* - “so shall you bless” - teach us - just as a *Nozir* was forbidden to consume wine, so too, must the Kohanim bless the people - without having drunk wine beforehand. [Ed. Note: This entire concept is found in Ta'anis 26b].

HALACHIC DISCUSSIONS

(not to be relied upon for Halacha L'Ma'aseh)

There is a dispute among the Rishonim concerning whether, if only one Kohein *Duchans*, he is fulfilling a Torah or Rabbinic Mitzva.

According to Tosafos (Menachos 44a, D.H. Kol Kohein), Rebbeinu Tam held that one Kohein is obligated to Duchan at least *Mi'de'rabbonon*.

Others held that even a single Kohein fulfills a Torah Mitzva when he Duchans (see Me'iri Sota, 38a; Maharlach, Taz, Orach Chaim 128:3, Mishna Berura 39, Sha'ar Hatziyun).

According to the second view, two Kohanim who are not called up to Duchan (“*Kohanim*”) have not violated a *Mitzvas Asei* if they do not go up, while a single Kohein even if he is not called up to Duchan, if he does not go up, he has violated an *Asei* (see Machatzis Hashekel 128:16, Pri Megadim M.Z. 128:3).

QUESTIONS OF THE WEEK

- 1) In which situations can one receive *Ma'kos* for pulling out one hair?
- 2) When Yom Tov falls on Shabbos, do Kohanim Ashkenazim in Chutz La'aretz recite Birkas Kohanim?
- 3) Which woman in Tanach threatened to become a *Sotah*?
- 4) Which type of *Nozir* is permitted to defile himself to a corpse?
- 5) Which two Mitzvos in Parshas Naso are related to something that Avrohom said or heard?
- 6) Is the same Kohein permitted to *Duchan* at many

Minyonim on the same day?

- 7) Can a Kohein go to *Duchan* if he is in the middle of his *Shmona Esrei*?
- 8) Can a deaf and dumb or blind woman become a *Sota*?
- 9) Can a pregnant or nursing woman become a *Sota*?
- 10) If the husband of a woman about to drink the *Mei Sota* dies, does she drink it?
- 11) If a *Nozir* smears a depilatory on his head to remove his hair, does he receive *Malkos*?
- 12) If there are eleven Kohanim in a Shul and no one else, how many Kohanim go to *Duchan*?
- 13) Can the wife of a blind man become a *Sota*?
- 14) Which incident in this week's *Sidra* was a reward for conduct mentioned in *Parshas Mikeitz*?
- 15) If Kohanim *Duchaned* during *Chazaras Hashatz* and afterwards they realized that the *Shli'ach Tzibbur* had made a mistake and must repeat *Chazaras Hashatz*, is it necessary to have the Kohanim *Duchan* again?

ANSWERS

- 1) One can receive *Malkos* for pulling out one hair if he is a *Nozir* (*Nozir* 40) or if a man has a white hair which he removes from black hairs (*Yoreh Deah* 182).
- 2) When *Yom Tov* falls on *Shabbos*, Kohanim *Ashkenazim* in *Chutz La'aretz* recite *Birkas Kohanim* (*Mishna Berura* 128:165).
- 3) *Chana* threatened to become a *Sotah* (see *Brachos* 31b).
- 4) A *Nozir Shimshon* is permitted to defile himself to a corpse (*Rambam, Hilchos Nezirus* 3:13).
- 5) The sand used for the *Mayim Hame'aririm* of the *Sota*

was a reward for *Avrohom* saying, "I am sand and ashes" (*Bereishis* 18; cited in *Chullin* 68b). *Bnei Yisroel* merited *Birkas Kohanim* (כה תברכו) because *Hashem* told *Avrohom* "כה יהי זרעך" (*Bereishis* 15:5, cited in *Bereishis Rabba* 43:8).

- 6) Yes (*Orach Chaim* 128:27).
- 7) He must do so if there are no other Kohanim in Shul (see *Mishna Berura* 128:106).
- 8) No (*Rambam, Hilchos Sota* 2:2).
- 9) Yes (*ibid.* 2:7).
- 10) No (*ibid.*)
- 11) No. However he was *Mevateil* a positive *Mitzva* (*Rambam, Hilchos Nezirus* 5:12).
- 12) One (*Orach Chaim* 128:25).
- 13) No (*Rambam, Hilchos Sota* 2:3).
- 14) The *Midrash (Bemidbar Rabba* 14:2) states because *Yoseif* observed *Shabbos* in *Mitzrayim* and told his servants to prepare for *Shabbos* ("וַיְטַבְּרוּ טַבַּח וְהַכֵּן"), he was rewarded that the *Korbon Yochid* of his descendant - the *Nossi* of *Efraim* - was brought on *Shabbos* when the *Mishkan* was dedicated.
- 15) No (*Ketzos Hashulchan* 23:46; *Teshuvos Har Tzvi* I:61, cited in *Piskei Teshuvos* 128:11).

Due to many practical considerations, *Torah Lodaas* is only available through e-mail. Anyone who wishes to dedicate an issue or receive *Torah Lodaas* is asked to send his name and e-mail address to: TorahLodaas@gmail.com

*The material for this issue has been reprinted
from previous years*